

ONAFHANKELIJK PAPENDRECHT

Aan de Gemeenteraad van de gemeente Papendrecht,
T.a.v. de voorzitter van de gemeenteraad
Markt 22
3351 PB Papendrecht

Papendrecht dinsdag 26 januari 2021
Onderwerp Bespreking uitrol 5G in de gemeente Papendrecht
 De uitrol van 5G en de borging van de gezondheid van onze inwoners

Geachte voorzitter,

Hierbij verzoeken wij u om ruimte in te bouwen in de agenda van de gemeenteraad voor een raadsbrede bespreking van het beleid van de gemeente omtrent de uitrol van 5G in relatie tot de gezondheid van onze inwoners. In de beantwoording van onze vragen door het College van B&W bij brief van 19 januari 2021 werd onder andere het volgende gesteld:

- “Voor de plaatsing van small cells zal in zijn algemeenheid geen omgevingsvergunning nodig zijn. De Europese Commissie bepaalt dat overheden geen vergunningplicht mogen opleggen voor de plaatsing van draadloze toegangspunten met klein bereik. Voor deze kleine antennes gebruiken we de meer gangbare term small cell. In de Europese uitvoeringsverordening 'Draadloze toepassingen met een klein bereik' (EU 2020/1070) zijn de regels hieromtrent vastgelegd. In de factsheet 'Lokaal beleid en kleine antennes' vindt u de belangrijkste punten uit deze verordening. Gemeenten hebben dus over het algemeen geen zeggenschap over de plaatsing van deze small cells. Wij zien dan ook geen aanleiding hierover met inwoners in overleg te gaan ...” en;
- “... dat de uitrol van het 5G netwerk een nationale kwestie (is). Als gemeente gaan wij niet over nationale besluitvorming.”

Wij zijn van mening dat het belangrijk is over deze positiebepaling door het College van B&W in de gemeenteraad een debat te voeren, aangezien er volgens ons voldoende valide argumenten voorhanden zijn, dat de gemeente Papendrecht zich niet zo gemakkelijk als het College het doet voorkomen kan en mag onttrekken aan een stellingname terzake die recht doet aan de gezondheid van onze inwoners. Het feit dat de gemeente in deze over het algemeen weinig zeggenschap zou hebben wil volgens ons niet zeggen dat die zeggenschap dan ook maar niet gebruikt zou moeten worden. Aan de hand van de nadere toelichting hierna op ons verzoek zullen wij motiveren waarom een debat in de gemeenteraad gehouden zou moeten worden. Wij vragen u om samen met de agendacommissie een datum en tijdstip te bepalen voor een Raadsbreed debat en daar tevens de inwoners van onze gemeente ruim van tevoren via de lokale en regionale media, zoals bijvoorbeeld (in het gemeentenieuws van) de Klaroen, Papendrecht.net en RTV Papendrecht, over in te lichten en bij te betrekken.

1. Wat is het kernvraagstuk?

De ontwikkelingen op het gebied van de draadloze technologie gaan erg snel. Onze wereld wordt steeds digitaler en er wordt steeds meer gebruik gemaakt van draadloze verbindingen. Met de komst van het Internet of Things (IoT) communiceren nu ook steeds meer apparaten draadloos met elkaar. Deze toename van draadloze toepassingen heeft tot gevolg dat er ook steeds meer zendantennes bij komen, waardoor ook de hoeveelheid elektromagnetische straling steeds meer en steeds sneller toeneemt. Dit heeft grote gevolgen voor de gezondheid van mensen, dieren en de natuur.

Na 2G (GSM), 3G (UMTS) en 4G (LTE) komt nu de 5^e generatie (5G) van draadloze zendtechnieken er aan. De Rijksoverheid heeft de 5G-frequenties geveild en gaat de uitrol van 5G realiseren in Nederland. Dit heeft tot gevolg dat Papendrecht te maken gaat krijgen met het aanleggen van de infrastructuur hiervoor (ondergrondse kabels en glasvezel) en de plaatsing van heel veel extra zendantennes op gemeentegrond.

De 5G-technologie maakt gebruik van millimetergolven die een kort bereik hebben. Daarom moeten er heel veel kleine zendantennes (small cells¹) bijgeplaatst gaan worden om een volledige dekking te bereiken. Er wordt gesproken over de plaatsing van zendantennes om de tien tot twaalf huizen.

Deze zullen dan in de directe leefomgeving van inwoners geplaatst gaan worden op lantaarnpalen, verkeerslichten, bushokjes, reclamezuilen, etc. De Rijksoverheid heeft op 3 juli 2018 het Actieplan Digitale Connectiviteit gepubliceerd. Hierin valt onder andere te lezen dat er een dekkingsplicht van 98% van de oppervlakte van elke gemeente van Nederland komt met een minimale datasnelheid van tenminste 100 Megabit per seconde.

Er zijn echter steeds meer inwoners die nu al (soms ernstige) gezondheidsklachten ervaren door elektromagnetische straling van onder andere zendmasten, smartphones en wifi. De 5G-techniek maakt gebruik van andere (hogere) frequenties dan de huidige zendantennes. Er is nog maar zeer weinig onderzoek gedaan naar de specifieke effecten hiervan op onze gezondheid. Wel is al bekend dat deze hogere frequenties volledig in de huid worden geabsorbeerd. Aangezien er zenuwuiteinden, bloedvaten en hormonen in onze huid zitten, kan dit leiden tot allerlei biologische verstoringen waardoor onder andere DNA-schade kan ontstaan.

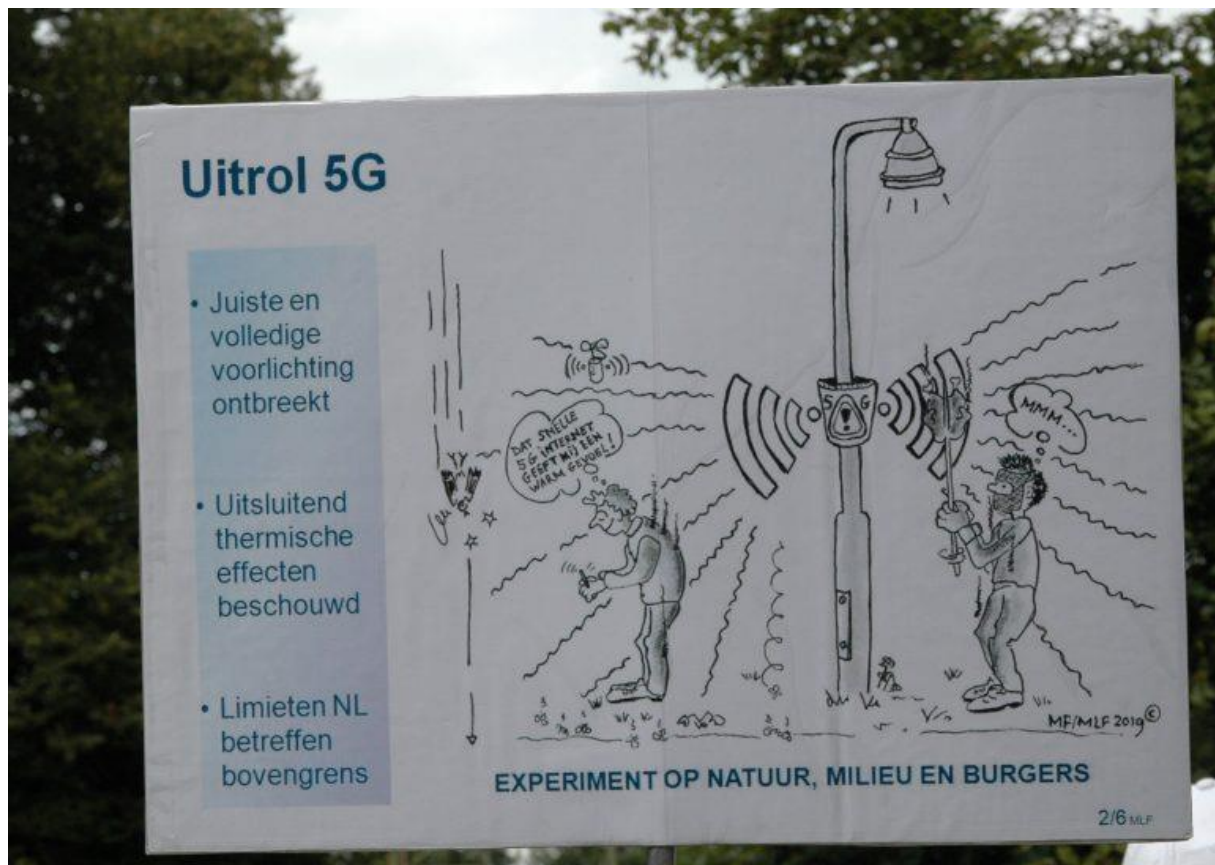
Momenteel kunnen veel elektrogevoelige mensen, met de nodige aanpassingen, nog enigszins woon- en leefplekken zoeken waar het relatief stralingsarm is. Maar als er straks op elk hoek van de straat zendantennes staan, dan valt er niet meer aan te ontkomen. Dit creëert dan ook grote problemen voor inwoners die hier mee te maken hebben. Daarnaast is er ook een grote groep elektro hypersensitieve mensen die, mede door financiële beperkingen, nu al in een uitzichtloze situatie zijn beland.

Volgens schattingen ervaart 3% van de bevolking gezondheidshinder door straling. Dit zou in onze gemeente (± 33.000 inwoners) betekenen dat het om ongeveer duizend mensen gaat. De meeste van hen zijn zich er echter nog niet van bewust dat hun gezondheidsklachten hierdoor (mede) veroorzaakt worden. Aangezien de gemeente verantwoordelijk is voor de gezondheid van haar inwoners, betreft dit ook een gemeente-aangelegenheid.

Met de nieuwe Omgevingswet kunnen gemeenten zelf een eigen omgevingsvisie vaststellen. Het is dan ook belangrijk dat ook onze gemeente zich gaat verdiepen in de materie en gaat bepalen hoe zij op een veilige en verantwoorde wijze invulling gaat geven aan de aangekondigde uitrol van 5G.

¹ Gemeente moet in gesprek met inwoners over plaatsing small cells (5G), weblink:

<https://www.onafhankelijkpapendrecht.nl/2020/12/22/gemeente-moet-in-gesprek-met-inwoners-over-plaatsing-small-cells-5g/>

2. Waarom moet het besproken worden?

- Omdat 5G naar verwachting vanaf 2021 zal worden uitgerold in de gemeente, wat vraagt om investeringen en beleidskeuzes;
- Omdat 5G grote gevolgen heeft op de directe leef- en woonomgeving van alle inwoners;
- Omdat steeds meer inwoners daadwerkelijk fysieke gezondheidsklachten ervaren van straling en de gemeente hier verantwoordelijk voor is;
- Omdat ook stralingsgevoelige inwoners zich willen kunnen (blijven) begeven in de publieke ruimten (gemeentehuis, bibliotheek, sportcentrum, etc.);
- Omdat de gezondheid van met name kwetsbare inwoners, zoals (ongeboren) baby's, jonge kinderen, zieke mensen en ouderen, beschermd moet worden;
- Omdat alle inwoners in de gemeente recht hebben op eerlijke informatie over de effecten van straling op de gezondheid en wat zij concreet kunnen doen om de hoeveelheid straling te beperken;
- **Omdat dit ook onderdeel zou moeten zijn van de Omgevingsvisie van de gemeente²;**
- Omdat ook de GGD het belang van het realiseren van stralingsarme zones in Nederland erkent;
- Omdat smartphones en sociale media inmiddels bij steeds meer mensen ook (zeer) verslavende effecten heeft (denk hierbij aan de geestelijke gezondheid);
- Omdat Stichting 113 straling meeneemt als mogelijke oorzaak in onderzoeken naar zelfdoding (als vervolg op depressie);
- Omdat de huidige blootstellingsnormen dateren uit 1998 en alleen zijn gebaseerd op de opwarmingeffecten en niet op de biologische effecten;
- Omdat er ook geen rekening gehouden is met de cumulatieve (stapelende) effecten;
- Omdat de WHO heeft geconstateerd dat elektromagnetische straling mogelijk kanker-
verwekkend is (reeds in 2011);
- Omdat de Raad van Europa heeft geadviseerd om het voorzorgsprincipe toe te passen (2011);
- Omdat een groep kritische wetenschappers en artsen de EU dringend heeft gewaarschuwd voor de gevaren van 5G (september 2017) en verzocht heeft te stoppen met de uitbreiding van 5G;

² In de Papendrechtse omgevingsvisie ontbreekt informatie over draadloze straling.

Met de volgende argumenten:

- om het voorzorgsprincipe toe te passen (Resolutie 1815);
 - om inwoners te informeren over de gezondheidsrisico's van straling en hoe zij draadloze communicatie kunnen beperken;
 - om een *onafhankelijke* werkgroep in te stellen om (zonder inmenging van de telecomindustrie) de gezondheidsrisico's te her-evalueren en te beslissen over nieuwe blootstellingsnormen;
 - om de lobby van de telecom industrie te weren en om *bedrade* digitale netwerken te implementeren (i.p.v. draadloze netwerken);
- Omdat in het buitenland al vele stappen worden gezet om inwoners wél actief te informeren en te beschermen tegen draadloze straling, en onze overheid die verantwoordelijkheid niet neemt.

3. Waarom moet het nu besproken worden?

Omdat er lokale beleidskeuzes gemaakt moeten gaan worden vanwege de aangekondigde komst van 5G. Daarnaast zal dit onderwerp moeten worden opgenomen in de volgende Omgevingsvisie. Een en ander vraagt de nodige voorbereidingstijd en bespreektijd, want de ontwikkelingen gaan erg snel.

4. Om welke politieke keuzes vraagt het kernvraagstuk?

De vraag is of de plaatselijke politiek de economische belangen belangrijker vindt óf de belangen voor de gezondheid van de inwoners van de gemeente. Er kan bijvoorbeeld besloten worden om geen zendantennes te plaatsen in de buurt van de kinderdagverblijven, de scholen, de kinderboerderij, het sportcentrum, de verzorgingshuizen, etc. En er kan actief voor gekozen worden om in de publieke ruimten te zorgen voor stralingsarme plekken, zodat mensen niet worden buitengesloten (inclusie).

5. Welke informatie is nodig om tot beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming te komen?

Het is van belang dat nu eerst algemene de kennisachterstand op dit terrein wordt ingelopen. Nodig lijkt verdieping in de materie. Kijk daarbij bijvoorbeeld voor informatie op de verzamelwebsite van Stralingsbewust³ en op de website van de Stichting Elektro Hypersensitiviteit⁴. Deze laatste is ook deelnemer in het Kennisplatform Elektromagnetische Velden (de GGD verwijst ook naar hen door).

6. Welke eisen willen wij aan het proces stellen?

Dat er niet alleen naar de standaard overheidsstandpunten wordt gekeken, maar dat er ook met een open houding en kritische blik verder wordt gekeken naar andere visies en feiten. Dat de gemeente zélf eigen verantwoordelijkheid neemt en deze kwestie niet afschuift op de landelijke overheid. Zie het gele kader op pagina 1 van deze brief.

7. Welke financiële aspecten spelen een rol?

- De kosten voor de uitrol van 5G; de bekabelde infrastructuur (ondergrondse kabels/glasvezel) en de plaatsing van de zendantennes in lantaarnpalen, verkeerslichten, bushokjes, etc.;
- De kosten vanwege ziekte en arbeidsongeschiktheid van inwoners die vanwege overmatige straling niet meer kunnen functioneren (uitkeringen, inzet GGD);
- De kosten om huizen van inwoners af te schermen met straling werende materialen – zoals verf, gordijnen, raamfolie, etc. – indien zij gezondheidsklachten ervaren van zendantennes;
- De kosten voor afschermingsmaatregelen in de auto om de mobiliteit voor stralingsgevoeligen te behouden;
- De budgetten beschikbaar maken vanuit de WMO en/of het Ontschottingsfonds om deze kosten te kunnen vergoeden aan inwoners van de gemeente.

Met vriendelijke groeten,

De fractie van Onafhankelijk Papendrecht
Ruud Lammers.

³ Stralingsbewust, weblink <https://stralingsbewust.info>

⁴ Stichting Elektro Hypersensitiviteit, weblink <https://stichtingehs.nl/>